РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Крушеніцького Владислава Сергійовича

на тему: «Адміністративно-правові засади забезпечення національної безпеки у публічно-інформаційній сфері»,

подану на здобуття ступеня доктора філософії

в галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»

Актуальність теми дисертації та її зв`язок з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення національної безпеки у публічно-інформаційній сфері» виконано відповідно до пріоритетних тематичних напрямів розвитку науки і техніки, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2024 року № 476. Зокрема, у роботі зосереджено увагу на напрямах, що охоплюють розвиток інформаційних і комунікаційних технологій, систем штучного інтелекту, кіберфізичних систем, Інтернету речей, робототехніки, методів комп'ютерної обробки сигналів, технологій глибокого навчання та аналізу великих даних, а також інфраструктури суперкомп'ютерних обчислень, хмарних сервісів, інтегрованих баз даних та інформаційних ресурсів.

У межах дослідження враховано сучасні тенденції цифровізації публічного управління, інтеграції алгоритмічних систем і технологій штучного інтелекту в діяльність органів публічної влади, а також зумовлені цими процесами виклики, пов'язані з гібридними інформаційними загрозами в умовах євроінтеграційних трансформацій. Тематика дисертації узгоджується з пріоритетами цифрової трансформації соціально-гуманітарної сфери та системи освіти в умовах цифрової епохи.

Дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка за темою «Концептуально-методологічні засади правового регулювання процесу європейської інтеграції України» (державний реєстраційний номер 200116U006126), що підтверджує його відповідність

загальному науковому напряму досліджень, які здійснюються у закладі вищої освіти.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, викладені в дисертації, ґрунтуються на комплексному аналізі чинного національного законодавства України, міжнародних актів, підзаконних нормативних документів, а також стратегічних програмних актів у сфері національної та інформаційної безпеки. Обґрунтованість дослідження забезпечено логічною структурою викладу, поетапним розкриттям проблематики, аргументованістю сформульованих висновків і рекомендацій, які логічно випливають із аналізованого матеріалу.

Автором коректно застосовано формально-юридичний, порівняльно-правовий, історико-правовий, системний, структурно-функціональний та логіко-семантичний методи дослідження. Кожен із них використано відповідно до завдань окремих розділів. Наприклад, історико-правовий метод дав змогу простежити еволюцію підходів до адміністративно-правового забезпечення національної безпеки в інформаційній сфері, а формально-юридичний – здійснити зіставлення положень національного законодавства України із нормами міжнародних стандартів і кращих практик.

Достовірність отриманих результатів забезпечується чіткими посиланнями на нормативні та наукові джерела, а також співвіднесеністю теоретичних висновків із конкретними нормами та практичними ситуаціями. Усі твердження дисертанта підкріплено прикладами з правозастосовної практики, результатами моніторингів інформаційного середовища та опрацюванням нормативної бази, що дозволяє стверджувати про високу доказову силу висновків.

У структурі роботи простежується внутрішня логіка: висновки кожного підрозділу сформульовано на основі проведеного аналізу, а загальні висновки узагальнюють здобутий матеріал без порушення академічної послідовності. Особливої уваги заслуговує авторська концепція адміністративно-правового забезпечення національної безпеки в публічно-інформаційній сфері, побудована

на системному аналізі правових, організаційних, функціональних і технологічних компонентів.

Рекомендації, сформульовані в дисертації, не мають декларативного характеру –вони базуються на виявлених недоліках чинного законодавства, проблемах взаємодії суб'єктів публічної влади та необхідності вдосконалення процедур реагування на інформаційні загрози. Зокрема, заслуговує на увагу авторська пропозиція щодо гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами та імплементації кращих практик забезпечення інформаційної безпеки, що підвищує ефективність функціонування державних органів.

Отже, наукові положення, висновки та пропозиції, сформульовані в дисертації, мають належний ступінь обґрунтованості та достовірності, що забезпечує їх практичну цінність і академічну значущість.

Наукова новизна одержаних результатів. Дисертація є одним із перших комплексних досліджень вітчизняної адміністративно-правової науки, присвячених системному аналізу адміністративно-правових засад забезпечення національної безпеки в публічно-інформаційній сфері. Наукова новизна роботи полягає в тому, що системно запропоновано комплексну модель адміністративно-правового забезпечення інформаційної безпеки, яка інтегрує правові, організаційні, функціональні та технологічні компоненти та враховує сучасні виклики цифровізації, гібридних інформаційних загроз і євроінтеграційних процесів. У роботі послідовно систематизовано принципи адміністративно-правового регулювання національної безпеки в публічно-інформаційній сфері, що дозволило сформувати багаторівневу класифікацію за сферою дії, функціональним призначенням, змістовно-ціннісною орієнтацією та нормативною основою. Розроблено трирівневу модель розмежування повноважень і відповідальності суб'єктів інформаційної безпеки, яка забезпечує узгодженість дій державних, муніципальних та громадських структур, а також оптимізує канали взаємодії між ними. Запропоновано системну класифікацію адміністративно-правових механізмів реагування та запобігання інформаційним загрозам, що охоплює превентивні, оперативно-реагувальні та юрисдикційні

інструменти. Удосконалено інституційно-правову модель діяльності суб'єктів сектору безпеки, зокрема СБУ, шляхом нормативного розмежування повноважень, розвитку міжвідомчої взаємодії та впровадження проактивного формату реагування на загрози. Додатково розширено понятійне розуміння національної безпеки у публічно-інформаційній сфері як комплексного світоглядно-правового феномену, що поєднує техніко-інфраструктурні, правові та ціннісно-гуманітарні складові. Узагальнення зарубіжного досвіду організації систем інформаційної безпеки (США, ЄС, Франція, Німеччина, Естонія, Польща, Ізраїль, Китай) дозволило виокремити ключові елементи ефективної національної системи, що можуть бути імплементовані в українській практиці.

Відсутність порушень академічної доброчесності. У ході аналізу тексту дисертаційної роботи Крушеніцького Владислава Сергійовича не виявлено порушень принципів академічної доброчесності. Дисертант коректно користується джерельною базою, при цьому всі запозичені положення з наукових і нормативних джерел супроводжуються належними посиланнями. Виклад матеріалу виконано академічною українською мовою з дотриманням норм наукової етики, а текст не містить ознак плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів. Стилістика роботи є авторською, аргументація послідовною, а оформлення джерел здійснено відповідно до вимог, встановлених нормативними документами Міністерства освіти і науки України.

Оцінка змісту та оформлення дисертації. Дисертаційна робота Крушеніцького Владислава Сергійовича становить цілісне, самостійно виконане наукове дослідження, яке загалом відповідає встановленим формальним і змістовим вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Аналіз змісту роботи засвідчує ґрунтовне опанування автором досліджуваної проблематики, глибоке розуміння предмета наукового пошуку та здатність здійснювати комплексний адміністративно-правовий аналіз. Структура дисертації є логічно вибудуваною: послідовний перехід від теоретико-правових положень, викладених у першому розділі, до аналізу механізмів забезпечення національної безпеки у другому розділі, а надалі –до формулювання авторських пропозицій і напрямів удосконалення адміністративно-правового регулювання у

третьому розділі, є внутрішньо узгодженим і методологічно обґрунтованим. Висновки до окремих розділів корелюють із їх змістом, тоді як загальні висновки систематизують та узагальнюють результати всього дослідження.

У дисертації чітко окреслено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження. Понятійно-категоріальний апарат уточнено, а ключові правові дефініції розкрито шляхом докладного юридичного аналізу, що свідчить про належний рівень методологічної підготовки автора. Запропоновані практичні рекомендації логічно випливають із аналітичної частини роботи та мають потенціал для використання у правотворчій діяльності й практиці органів публічної влади.

З точки зору змісту структури оформлення дисертація відповідає вимогам, установленим Міністерством освіти і науки України. Текст подано державною мовою з дотриманням норм академічного стилю, забезпечено внутрішню структурну узгодженість роботи: заголовки, підрозділи та формулювання завдань є логічно взаємопов'язаними, не дублюються та не суперечать одне одному.

Посилання на джерела здійснено коректно. Список використаних джерел є достатнім за обсягом і різноманітним за змістом, охоплює нормативно-правові акти, наукові монографії, фахові публікації та міжнародні документи. Залучення праць з адміністративного, публічного, міжнародного та інформаційного права підвищує наукову репрезентативність і вагомість дослідження.

За сукупністю змістових і формальних характеристик дисертаційна робота Крушеніцького В.С. демонструє належний рівень наукової зрілості та оформлена відповідно до чинних нормативних вимог.

Дискусійні положення дисертації та зауваження. Попри загальну високий рівень наукової аргументації, деякі положення дисертації викликають потребу в уточненні або можуть бути предметом подальшої наукової дискусії:

1. Звертає на себе увагу недостатня деталізація питань аудиту та сертифікації інформаційних систем державного сектору. Доцільним видається більш чітке визначення єдиних процедур оцінювання їх надійності, кіберстійкості та відповідності міжнародним і європейським стандартам інформаційної безпеки, що має принципове значення для формування довіри до цифрових сервісів публічної влади.

2. Перспективним напрямом подальших наукових досліджень є поглиблений аналіз механізмів раннього виявлення інформаційних і кібернетичних загроз, зокрема обґрунтування створення національної системи обміну даними про кіберінциденти між суб'єктами публічної влади, об'єктами критичної інфраструктури та приватним сектором. Додаткового осмислення потребують методики оцінювання ефективності превентивних заходів у публічно-інформаційній сфері з урахуванням динамічного характеру сучасних загроз.

3. У роботі недостатньо чітко окреслено співвідношення між централізованими та децентралізованими моделями управління інформаційною безпекою в системі публічної влади. Доцільним було б глибше проаналізувати переваги й ризики кожної з моделей з урахуванням умов воєнного стану та потреб забезпечення безперервності державного управління.

4. У підрозділі 3.1 поєднано аналіз моделей забезпечення інформаційної безпеки держав із різними політико-правовими режимами, що, з одного боку, розширює порівняльний контекст дослідження, однак, з іншого – може ускладнювати узагальнення результатів і формування рекомендацій.

Зазначені зауваження мають дискусійний і науково-прикладний характер, не знижують загальної позитивної оцінки дисертації та можуть бути розглянуті як орієнтири для подальшого розвитку досліджуваної проблематики.

Висновок. Дисертаційна робота Крушеніцького Владислава Сергійовича на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення інформаційної безпеки в системі публічного управління України», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», є самостійним, цілісним і завершеним науковим дослідженням, яке відзначається високим рівнем науково-теоретичної обґрунтованості, логічною структурованістю та практичною спрямованістю.

У дисертації отримано нові теоретично обґрунтовані та практично значущі результати, що дозволяють комплексно вирішити важливе наукове завдання – розкрити та систематизувати адміністративно-правові засади забезпечення інформаційної безпеки в діяльності органів публічної влади з урахуванням

сучасних викликів національній безпеці, цифрової трансформації державного управління та міжнародних зобов'язань України.

Зміст роботи свідчить про належний рівень наукової зрілості здобувача, глибоке розуміння предмета дослідження та здатність здійснювати всебічний адміністративно-правовий аналіз. Сформульовані у дисертації висновки та пропозиції є логічно виведеними з проведеного дослідження, науково аргументованими та такими, що можуть бути використані у правотворчій і правозастосовній діяльності, а також у подальших наукових розвідках.

Дисертаційна робота за своїм змістом і оформленням повністю відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а також Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

З урахуванням актуальності обраної теми, наукової новизни отриманих результатів, належного рівня теоретичного та практичного обґрунтування положень і висновків, а також загальної якості виконаного дослідження, Крушеніцький Владислав Сергійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:
Доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри загальноправових дисциплін
та державного управління
Центральноукраїнського державного
університету ім. В. Винниченка

Віталій КОНДРАТЕНКО

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
"Засвідчую підпис"
Начальник відділу кадрів
Дмитро ПЕРЕВЕРЗЄВ

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
ВІДДІЛ КАДРІВ
код в ЄДРПОУ 02125415
УКРАЇНА